

Bieńkowski, Tadeusz / Mauersberg, Stanisław

Komeński a współczesność

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 21/2, 385

1976

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Referent uznał słuszność tego stanowiska i zapowiedział, że w 1976 roku będą podjęte tego rodzaju poszukiwania.

Marian Belerski

KOMEŃSKI A WSPÓŁCZESNOŚĆ

Pod taką nazwą odbyła się w dn. 11—12 listopada 1975 r. w Warszawie konferencja zorganizowana przez Zakład Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN, w której uczestniczyła grupa czeskich i słowackich komeńologów oraz liczne grono polskich historyków oświaty i nauki, została zorganizowana dla uczczenia XXX rocznicy Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej i była kolejnym spotkaniem historyków oświaty i nauki obu krajów w ramach współpracy naukowej między PAN a ČSAV.

Konferencja miała za zadanie ukazać niektóre poglądy i wskazania Komeńskiego jako źródła współczesnych teorii pedagogicznych i rozwiązań dydaktycznych. Miała również sprecyzować program i kierunki dalszych badań nad twórczością Komeńskiego (przede wszystkim w dziedzinie pedagogiki) oraz jej oddziaływaniem w czasach późniejszych aż do wieku XX.

Na Konferencji wygłoszono łącznie 11 referatów. Ze strony czechosłowackiej referaty wygłosili: prof. J. Mátej (*Komenského názory na riadenie školskej výchovy a rociaristická pedagogika*), dr P. Floss (*Komenský a Boehme*), dr M. Bečkova (*Poznávání pedagogických názoru Komenského*), dr D. Čápková (*Některé základní principy filosoficko-pedagogického systému J. A. Komenského*), prof. J. B. Čápek (*Komenský a organizace vědeckého života*) oraz prof. A. Čuma (*Komenský a soucastnost*). Ze strony polskiej referaty przedstawili: prof. B. Suchodolski (*Komeňski a współczesność*), prof. R. Wroczyński (*Komeňskiego koncepcja kształcenia przez całe życie*), prof. W. Voisé (*Komeňski między przeszłością a przyszłością*), doc. T. Bieńkowski (*Komeňskiego metody i środki przekazywania wiedzy w szkole*) i prof. J. Miąso (*Perspektywy badań komeńologicznych*).

Referaty oraz towarzysząca im rzeczowa dyskusja rozpatrywały poszczególne aspekty systemu dydaktycznego Komeńskiego, które mają oczywisty walor w naszej dzisiejszej współczesności i w praktyce wychowania socjalistycznego. Wskazywano na ciągłą aktualność (z uwzględnieniem oczywiście wymagań i potrzeb ideowych i społecznych naszych czasów) takich założeń Komeńskiego jak demokratyzacja i powszechność nauczania szkolnego, kształcenie permanentne, łączenie zdobywania wiedzy z udziałem w życiu społecznym, organizacja toku pracy szkolnej i samodzielnego studiowania ludzi dorosłych, koncepcja wielofunkcyjnego podręcznika szkolnego, sposoby zastosowania wiedzy teoretycznej w praktyce życia społecznego i poznawaniu przyrody, model nauczyciela jako organizatora pracy szkolnej i przyjaciela młodzieży.

Zamykający konferencję referat prof. J. Miąso nakreślił szerokie perspektywy dalszych badań zarówno nad samą twórczością Komeńskiego, jak i jej recepcję w czasach późniejszych, badań, które powinny być podejmowane w kontekście historycznego rozwoju nauk społecznych i teorii wychowania, z uwzględnieniem oddziaływania poglądów Komeńskiego na wybitnych pedagogów od wieku XVII do naszych czasów.

Konferencja umożliwiła wymianę poglądów i doświadczeń badaczy czechosłowackich i polskich i przyczyniła się znacznie do zacieśnienia wzajemnej współpracy obydwu stron.

Tadeusz Bieńkowski, Stanisław Mauersberg